

Stockholm den 16 januari 2023

Stockholms tingsrätt
Box 8307
104 20 Stockholm

Mål nr FT 4281-22, Daniel Edencrona ./ Statens genom Pensionsmyndigheten, angående skadestånd

Under skriftväxlingen har det framgått att staten anser att det är oklart hur Daniel Edencronas käromål ska förstås i vissa delar, bl.a. i fråga om vilken egendom som avses och hur vissa begrepp ska förstås. I syfte att försöka klargöra detta ytterligare får han därför precisera sina grunder enligt följande. Justeringarna innebär ingen förändring av talan i sak.

1 JUSTERING AV DANIEL EDENCRONAS GRUNDER

- 1.1 Pensionsmyndigheten har haft i uppdrag att förvalta Daniel Edencronas premiepensionspengar genom att, i eget namn men för hans räkning och enligt hans instruktioner, förvärva fondandelar i de fonder som har funnits på myndighetens fondtorg.
- 1.2 Daniel Edencronas premiepensionsrätt, som avser hans premiepensionspengar, utgör egendom i den mening som avses i artikel 1 i första tilläggsprotokollet till Europakonventionen.
- 1.3 Efter att en eller flera okända personer obehörigen gett in en förfalskad fondbytesblankett till Pensionsmyndigheten i Daniel

Edencronas namn, men utan hans samtycke, förvärvade myndigheten den 10 september 2014 för hans räkning fondandelar i fonden Falcon Aggressive till ett sammanlagt värde om 139 651,77 kronor.

1.4 Staten har haft en på Europakonventionens egendomsskydd grundad positiv skyldighet att vidta lämpliga och nödvändiga åtgärder för att förhindra obehöriga fondbyten med förfalskade fondbytesblanketter ("omsorgsplikt"). De omständigheter som, var för sig eller tillsammans, innebär att staten har haft en sådan omsorgsplikt är:

- a) att premiepensionssystemet är ett av staten utformat obligatoriskt fondsparande för enskilda som har stor betydelse för den enskildes trygghet,
- b) att det är staten som har rådighet över premiepensionspengarna och utför alla fondbyten och att det således endast är staten som har möjlighet att förhindra obehöriga sådana,
- c) att det är stora finansiella värden som hanteras i premiepensionssystemet vilket innebär risk för oegentligheter,
- d) att värdepappersfonder tilläts inom premiepensionssystemet utan någon föregående granskning av fondens kvalitet eller lämplighet,
- e) att förfarandet för fondbyten var utformat på ett sådant sätt att det inneburit en betydande risk för obehöriga transaktioner, samt

- f) att staten hade eller borde ha haft kännedom om att oegentligheter av liknande slag tidigare hade förekommit på fondtorget.

1.5 Följande exempel på åtgärder hade utgjort lämpliga och möjliga farereducerande handlanden för att förhindra det obehöriga fondbytet för Daniel Edencrona:

- a) staten hade kunnat förse fondbytesblanketterna med någon form av kopieringsskydd,
- b) staten hade vid inläsningen av fondbytesblanketten kunnat kontrollera om pensionsspararen i fråga hade beställt den aktuella blanketten,
- c) staten hade kunnat ha ett system för att upptäcka frekvent förekommande underskrifter eller på annat sätt kontrollera underskrifterna, samt
- d) staten hade kunnat ha ett system för övervakning av fondtorget för att upptäcka osedvanliga rörelser samt en adekvat åtgärdsplan för sådana rörelser.

1.6 Eftersom staten inte har vidtagit lämpliga och nödvändiga åtgärder för att förhindra obehöriga fondbyten med förfalskade fondbytesblanketter, samt att Pensionsmyndigheten har förvärvat ovan nämnda fondandelar för Daniel Edencronas räkning på grund av den förfalskade fondbytesblanketten, har staten överträtt hans egendomsskydd enligt Europakonventionen.

1.7 Detta innebär att staten har ådragit sig skadeståndsskyldighet i förhållande till Daniel Edencrona. Till följd av detta har Daniel Edencrona rätt till ideellt skadestånd med 20 000 kronor. Vid bestämmandet av skadeståndet ska bland annat följande beaktas.

Pensionen har stor betydelse för den enskildes känsla av trygghet. Genom överträdelsen har det uppstått risk för att Daniel Edencronas premiepension ska gå förlorad. Han har till följd av detta upplevt känslor av maktlöshet och oro inför framtiden.

Som ovan,

Paula Röttorp

Erik Scherstén

Lisa Greene